

Załącznik nr 5b do Załącznika do Uchwały nr 420/2022
Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej
im. Marii Grzegorzewskiej
z dnia 29 czerwca 2022 r.

1. Przedmioty kształcenia pedagogicznego dla kierunków z pedagogiką jako dyscypliną niewiodącą

Podstawy pedagogiki dla nauczycieli		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	B.2.W3	<p>Student/ka zna i rozumie na poziomie elementarnym genezę głównych pojęć pedagogiki jako dyscypliny naukowej, w tym ich źródła filozoficzne, psychologiczne i socjologiczne, a także ich aspekty i aplikacje.</p> <p>Ma wiedzę wprowadzającą w zakresie wybranych wykładni teoretycznych głównych pojęć pedagogicznych, z uwzględnieniem ich odniesienia do praktyki wychowania.</p>
2.		Zna i rozumie genezę pedagogiki jako nauki, podstawowe kwestie związane ze współczesnym statusem naukowym pedagogiki, sposoby uprawiania pedagogiki jako nauki teoretycznej, stosowanej, normatywnej, a także powiązanie pedagogiki z innymi dyscyplinami. Zna podstawowe subdyscypliny pedagogiki, ich specyfikę merytoryczną oraz tożsamość pedagogiczną.
3.	B.2.W3	<p>Zna istotę i funkcje wychowania oraz proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; rozumie wybrane zależności między wychowaniem a socjalizacją i enkulturacją.</p> <p>Zna i rozumie wybrane antropologiczne i aksjologiczne podstawy wychowania.</p>
4.	B.2.W1	<p>-Zna i rozumie specyfikę wychowania w środowisku rodzinnym, szkolnym i rówieśniczym.</p> <p>- Zna znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej, funkcje i cele edukacji szkolnej; modele współczesnej szkoły; pojęcie ukrytego programu szkoły.</p>
		Umiejętności

1.		Student/ka potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych.
		Kompetencje społeczne
2.		Student/ka odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej przyszłej roli zawodowej, uznając wagę wiedzy na temat pedagogiki jako dyscypliny.
TREŚCI PROGRAMOWE:		
<p>Pedagogika jako wiedza /nauka o wychowaniu. Integracyjny i interdyscyplinarny charakter pedagogiki. Podstawowe pojęcia pedagogiczne. Wychowanie jako proces sprawczy. Funkcje edukacji w życiu społeczeństw i egzystencji jednostek. Proces wychowania, jego funkcje, struktura, właściwości, dynamika. Kategorie pojęciowe dookreślające proces wychowania: opieka, socjalizacja, inkulturacja, podmiotowość, samorealizacja, samowychowanie. Granice swobody i przymusu w wychowaniu – ramy dyskursu. Tradycyjne i emancypacyjne ujęcie i praktyki wychowania. Wychowanie uprzedmiotawiające. Nowe wychowanie i odkrycie podmiotowości dziecka oraz wskazanie jego praw oraz współcześni kontynuatorzy. Współczesne środowiska i praktyki wychowawcze. Główne środowiska wychowawcze. Procesy społeczne w środowisku rodzinnym, szkolnym, rówieśniczym. Praca opiekuńczo wychowawcza w wychowaniu naturalnym i instytucjonalnym. Modele współczesnej szkoły. Ukryte programy szkoły i instytucji edukacyjnych. Przymus i przemoc w środowiskach domu i szkoły. Edukacja wobec współczesnych zagrożeń cywilizacyjno-kulturowych. Zagrożenia dzieci i młodzieży: agresja i przemoc, uzależnienia, wpływy destrukcyjnych podkultur.</p>		

Pedagogika społeczna w pracy opiekuńczo-wychowawczej

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.		Student/ka zna podstawowe pojęcia pedagogiki społecznej, tj.: środowisko, wychowanie, kultura, rozwój, wsparcie, opieka, diagnoza środowiskowa, kapitał ludzki, kapitał społeczny, siły ludzkie, empowerment. Zna relacje pedagogiki społecznej z innymi dziedzinami naukowymi. Zna genezę pedagogiki społecznej, jej źródła filozoficzne, historyczne, kulturowe.
2.		Zna środowiska wychowawcze. Wie, jaka jest ich struktura, rozwój i zmieniające się konteksty funkcjonowania. Zna i charakteryzuje instytucje edukacyjne, wychowawcze, kulturalne, pomocowe funkcjonujące w środowisku lokalnym.
3.	B.2.W4.	Zna i rozumie zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, metodykę pracy wychowawczej, program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, ład i dyscyplinę, poszanowanie godności dziecka, ucznia lub wychowanka, różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami, funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów, rozwijanie u dzieci, uczniów lub wychowanków kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji; pojęcia integracji i inkluzji; sytuację dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie, problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki oraz szkolną sytuację dzieci z doświadczeniem migracyjnym; problematykę dziecka w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej; zagrożenia dzieci i młodzieży: zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej, oraz uzależnień, w tym od środków psychoaktywnych i komputera, a także zagadnienia związane z grupami nieformalnymi, podkulturami młodzieżowymi i sektami.
		Umiejętności
1.	B.1.U2	Student/ka potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych oraz analizować ich powiązania z różnymi obszarami działalności pedagogicznej.
2.	B.2.U5	Ma umiejętność odkrywania i stawiania własnych tez, poszukiwania argumentów w kontekście wybranych perspektyw pedagogiki

		społecznej.
		Kompetencje społeczne
1.	B.2.K1	Student/ka jest gotowa do podejmowania działań na rzecz osób wymagających wsparcia.
TREŚCI PROGRAMOWE:		
<p>Rodowód pedagogiki społecznej, kształtowanie się tożsamości pedagogiki. Pokolenie niepokornych Helena Radlińska – Florian Znaniecki. Podstawowe pojęcia pedagogiki społecznej: środowisko, przestrzeń, miejsce i nie-miejsce, kapitał ludzki, kulturowy, społeczny, intelektualny, społeczeństwo wiedzy, edukacja a globalizacja, rozwój społeczny i jego mierniki (HDI). Podstawowe środowiska wychowawcze, rodzina, społeczne wymiary dzieciństwa, środowisko lokalne, odzyskana przestrzeń publiczna – organizacje pozarządowe, społeczna partycypacja – społeczeństwo obywatelskie. Wybrane problemy edukacyjne i socjalne: globalizacja, marginalizacja, nierówności w edukacji, bieda, bezrobocie, uzależnienia, zagrożone dzieciństwo – dzieci wojny, uchodźcy, emigranci. Animowanie życia szkoły, klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów. Integracja i inkluzja.</p>		

Poradnictwo edukacyjno-zawodowe

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	B2.W7	Student/ka dysponuje niezbędną wiedzą o prawnych, instytucjonalnych, pedagogicznych i interpersonalnych zasadach udzielania uczniom pomocy w świadomym i odpowiedzialnym podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych.
2.	B2.W7	Zna i rozumie poradnictwo edukacyjno-zawodowe: wspomaganie ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej, metody i techniki określania potencjału ucznia oraz potrzebę przygotowania młodzieży do uczenia się przez całe życie.
3.	B1.W5	Zna strategie i sposoby skutecznego rozwijania własnego warsztatu pedagogicznego i metodycznego z uwzględnieniem podstaw prawnych, i wsparcia instytucjonalnego; zasady planowania osobistego rozwoju zawodowego.
Umiejętności		
1.	B2.U2	Student/ka świadomie planuje i konsekwentnie realizuje rozwój własny; łącząc etapy rozwoju z kolejnymi stopniami awansu zawodowego.
2.	B2.U7	W sposób zindywidualizowany, przez celowe i usystematyzowane diagnozowanie potrzeb i potencjału każdego ucznia, wspiera jego rozwój, w tym - podejmowanie ważnych decyzji edukacyjnych i zawodowych.
3.	B.2.U4	Potrafi nawiązywać współpracy z nauczycielami oraz środowiskiem pozaszkolnym.
Kompetencje społeczne		
1.	B2.K1	Student/ka w pracy z uczniami kieruje się nadrzędną zasadą poszanowania podmiotowości każdego z uczniów, akceptacji jego odrębności i odmienności (medycznej, kulturowej, społecznej, językowej itd.), na gruncie uniwersalnych zasad i powszechnych norm etyki.
2.	B2.K2	W kontaktach z uczniami i innymi interesariuszami procesu kształcenia kieruje się nadrzędną zasadą budowania relacji wzajemnego zaufania między wszystkimi stronami na zasadach sprawiedliwego i uczciwego dialogu, sytuacje konfliktowe

		rozwiązując poprzez działania mediacyjne lub negocjacje; nie nadużywając przy tym swojej pozycji instytucjonalnej.
3.	B2.K3 B2.K4	Nieustannie dąży do samorozwoju i nieprzerwanego doskonalenia warsztatu pracy nauczycielskiej, mając na względzie dobro własne i uczniów; w pełnym zaangażowaniu w pracę z ludźmi nie traci poczucia własnej wartości i zaspokaja swoje potrzeby rozwoju osobistego (w tym artystycznego) i spełniania życiowych pragnień oraz aspiracji.
TREŚCI PROGRAMOWE:		
<p>Wspieranie rozwoju uczniów: określanie potencjału i potrzeb, opracowywanie planów wspomagania uczniów w zależności od potrzeb w porozumieniu ze specjalistami z placówki oświatowej i spoza niej; stymulowanie samodzielności myślenia i kreatywności (zwłaszcza w ekspresji plastycznej). Doradzanie w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych, także przez włączenie się w działania instytucjonalne placówki oświatowej. Zasady organizacji doradztwa zawodowego w placówkach oświatowych według regulacji prawnych (Roz. MEN z dn. 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego). Współpraca nauczyciela plastyki z doradcą zawodowym i innymi nauczycielami oraz specjalistami w ramach realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego. Idea uczenia się przez całe życie. Regulacje prawne wykonywania zawodu nauczyciela i ścieżki jego rozwoju zawodowego. Planowanie rozwoju osobistego i jego formalizacja przez kolejne stopnie awansu zawodowego. Obligatoryjny Plan rozwoju zawodowego nauczyciela oraz kolejne wymogi formalne. Spełnianie kryteriów formalnych jako narzędzie do zarządzania własnym rozwojem.</p>		

2. Przedmioty kształcenia psychologicznego dla kierunków z pedagogiką jako dyscypliną niewiodącą

Podstawy psychologii z elementami psychologii rozwoju człowieka		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	B1.W1	Student/ka zna i rozumie podstawowe pojęcia psychologii. Posiada podstawową wiedzę z zakresu psychologii poznawczej, emocji i motywacji, stresu, zdolności i uzdolnień, w szczególności: podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, proces mowy, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rola uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia, psychologia różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, temperamentu i stylu poznawczego.
2.	B1.W5	Zna i rozumie zagadnienia autorefleksji i samorozwoju: zasoby własne w pracy nauczyciela – identyfikacja i rozwój, indywidualne strategie radzenia sobie z trudnościami, stres i nauczycielskie wypalenie zawodowe.
3.	B1.W2	Student/ka definiuje i wyjaśnia podstawowe mechanizmy funkcjonowania człowieka, w szczególności zna i rozumie proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny, rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć), rozwój społeczno-emocjonalny i moralny, zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania, rozwój wybranych funkcji psychicznych, normę rozwojową, rozwój i kształtowanie osobowości, rozwój w kontekście wychowania, zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych, teorie integralnego rozwoju ucznia, dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów, zaburzenia zachowania, zagadnienia: nieśmiałości i nadpobudliwości, zaburzeń funkcjonowania w okresie dorastania, obniżenia nastroju, depresji, krystalizowania się tożsamości, dorosłości, identyfikacji z nowymi rolami społecznymi, a także kształtowania się stylu życia.
Umiejętności		
1.	B.1.U.1	Student/ka potrafi stosować poznane mechanizmy z zakresu psychologii w analizie obserwowanych zjawisk i w działaniu.
2.		Posiada umiejętność analizowania i interpretowania procesów emocjonalno-motywacyjnych jako sił napędowych jednostki.

3.	B.1.U6	Potrafi identyfikować potrzeby ucznia w rozwoju uzdolnień i zainteresowań.
4.	B.1.U8.	Potrafi zaplanować, na podstawie świadomej autorefleksji, działania na rzecz rozwoju zawodowego.
5.	B.1.U7.	Potrafi radzić sobie ze stresem i stosować strategie radzenia sobie ze stresem.
6.	B.1.U.1	Student/ka potrafi stosować poznane mechanizmy z zakresu psychologii w analizie obserwowanych zjawisk i w działaniu.
7.	B1.U5	Posiada umiejętność analizowania i interpretowania zjawisk związanych z różnymi sferami rozwoju psychicznego człowieka, w szczególności potrafi rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się.
8.		Potrafi wskazać rolę czynników wewnętrznych i zewnętrznych w rozwoju psychicznym człowieka.
Kompetencje społeczne		
1.	B1.K1	Student/ka ma świadomość poziomu swojej wiedzy o funkcjonowaniu procesów psychicznych człowieka i jest gotów do autorefleksji nad własnym funkcjonowaniem, także w aspekcie życia zawodowego.
2.	B1.K2	Potrafi modyfikować posiadane wzorce w celu efektywnego radzenia sobie z sytuacją; dostosować adekwatnie zachowanie do sytuacji.
3.	B1.K2	Potrafi doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności, w szczególności używać niezbędnej literatury przedmiotu, w tym wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych.
TREŚCI PROGRAMOWE:		
<p>Psychologia: definicje, cele i zadania. Koncepcje człowieka w psychologii (psychoanalityczna koncepcja człowieka, behawiorystyczna koncepcja człowieka, humanistyczna koncepcja człowieka, poznawcza koncepcja człowieka, socjobiologiczna koncepcja człowieka, postmodernistyczna koncepcja człowieka, potoczne koncepcje człowieka). Procesy poznawcze, emocjonalne i motywacyjne. Osobowość: teorie. Stres: strategie radzenia sobie ze stresem. Wypalenie zawodowe.</p> <p>Proces rozwoju ucznia - rozwój fizyczny, motoryczny, psychoseksualny, procesów poznawczych, społeczno-emocjonalny i moralny. Identyfikacja z rolami społecznymi. Zachowania społeczne i ich uwarunkowania. Zaburzenia zachowania.</p>		

Psychologiczne podstawy uczenia się i wychowania

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	B1.W4	Student/ka zna i rozumie proces uczenia się: modele uczenia się, w tym koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych, metody i techniki uczenia się z uwzględnieniem rozwijania metapoznania, trudności w uczeniu się i strategię ich przewyższania, metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań.
2.	B1.W4	Zna metody wspierania rozwiązywania problemów w trakcie nauczania (się).
3.	B.1.W3.	Zna teorię spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuację interpersonalną, empatię, zachowania asertywne, agresywne i uległe, postawy, stereotypy, uprzedzenia, stres i radzenie sobie z nim, porozumiewanie się ludzi w instytucjach, reguły współdziałania, procesy komunikowania się, bariery w komunikowaniu się, media i ich wpływ wychowawczy, style komunikowania się uczniów i nauczyciela, bariery w komunikowaniu się w klasie, różne formy komunikacji – autoprezentację, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie, komunikację niewerbalną, porozumiewanie się emocjonalne w klasie, porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych.
4.	B1.W4	Opisuje typologie postaw i stylów wychowawczych rodziców i nauczycieli.
		Umiejętności
1.	B1.U5 B1.U6	Student/ka posiada umiejętność stosowania wiedzy na temat procesów uczenia się w praktycznych sytuacjach społecznych i edukacyjnych.
2.	B1.U5	Wykorzystuje wiedzę o mechanizmach wpływu wychowawczego do wyjaśniania konkretnych zachowań dzieci i młodzieży, w szczególności potrafi rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się.
3.		Potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania, interpretowania oraz projektowania strategii działań pedagogicznych.

4.	B1.U3 B1.U4	Potrafi skutecznie i świadomie komunikować się, także w sytuacji konfliktowej.
		Kompetencje społeczne
1.	B1.K2	Student/ka ma świadomość znaczenia wiedzy o rozwoju i funkcjonowaniu społecznym człowieka dla kształtowania prawidłowych relacji w rodzinie i szkole.
2.	B1.K2	Ma świadomość możliwości i potrzeby ingerencji wychowawczej.
3.	B1.K2	Ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym.
4.	B1.K1	Ma świadomość etycznych aspektów procesu uczenia się.
TREŚCI PROGRAMOWE:		
<p>Wprowadzenie do psychologii kształcenia. Cele uczenia się a motywacja. Modele procesu uczenia się, w tym koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych. Metody i techniki uczenia się. Uczenie się i analiza zachowania. Trudności w procesie uczenia się i strategie przewycięzania.</p> <p>Wybrane zagadnienia psychologii społecznej. Wprowadzenie do psychologii wychowania. Pojęcie i zadania psychologii wychowania. Koncepcje rozwoju człowieka a modele wychowania. Strategie działań wychowawczych.</p>		

Psychospołeczne aspekty niepełnosprawności (z elementami specjalnych potrzeb edukacyjnych)

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	B2.W4	Student/ka zna pojęcie niepełnosprawności w perspektywie fizycznej, psychicznej i społecznej.
2.	B2.W4	Ma wiedzę o psychologicznych skutkach niepełnosprawności oraz charakteryzuje społeczny aspekt niepełnosprawności.
3.	B2.W4	Ma wiedzę w zakresie edukacji włączającej, a także sposobów realizacji zasady inkluzji.
4.	B2.W5	Ma wiedzę na temat specyfiki funkcjonowania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych.
5.	B2.W5 B2.W6	Ma wiedzę na temat projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej.
Umiejętności		
1.	B2.U5 B2.U6	Student/ka potrafi zinterpretować związek między wartościami i poziomem organizacji społecznego środowiska rozwoju a orientacją temporalną.
2.	B2.U5	Potrafi analizować źródła przekonań adaptacyjnych i dezadaptacyjnych.
3.	B2.U5 B2.U6	Potrafi zaprezentować uwarunkowania stylu życia w okresie od dzieciństwa po późną dorosłość.
4.	B2.U6	Diagnostuje potrzeby, możliwości i zdolności każdego ucznia.
5.	B2.U1 B2.U6	Potrafi adekwatnie do sytuacji dobierać tworzyć i dostosowywać materiały i środki do potrzeb uczniów, w celu samodzielnego projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.
6.	B2.U5 B2.U6	Posiada umiejętność projektowania i realizacji zindywidualizowanego programu kształcenia i wychowania

7.	B2.U6 B2.U7	Posiada umiejętność pracy z uczniami rozbudzając ich zainteresowania i rozwijającą ich uzdolnienia właściwy dobór treści, zadań i form pracy samokształceniowej oraz promowanie osiągnięć uczniów.
		Kompetencje społeczne
1.	B2.K3	Student/ka ma świadomość obciążeń, zasobów osobistych i zasobów społecznych.
2.	B2.K1	Ma świadomość znaczenia wsparcia osób z różnym rodzajem i stopniem niepełnosprawności.
3.	B2.K1	Jest gotów/owa do budowania wzajemnego zaufania między wszystkimi uczestnikami procesu kształcenia, w tym rodzicami (opiekunami) ucznia, posiada kompetencje umożliwiające włączanie ich w działania sprzyjające efektywnemu nauczaniu.
4.	B2.K1	Ma kompetencje do posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w swojej działalności; kierowania się szacunkiem dla każdego człowieka.
5.	B2.K4	Jest gotowy do pracy w zespole – poprzez nawiązywanie umiejętnej współpracy z innymi nauczycielami, pedagogami i rodzicami uczniów, oraz innymi osobami tworzącymi społeczność szkolną i lokalną.
TREŚCI PROGRAMOWE:		
<p>Integracja i inkluzja. Dziecko z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej; dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie w szkole. Dzieci zaniedbane i pozbawione opieki. Wyrównywanie szans edukacyjnych. Dziecko zdolne. Odkrywanie i rozwijanie predyspozycji i uzdolnień. Rozpoznawanie specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów i ich uwarunkowań (zakres diagnozy funkcjonalnej, narzędzia stosowane w diagnozie). Dostosowywanie procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (projektowanie wsparcia, konstruowanie indywidualnych programów). Ocena skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Praca z uczniem z trudnościami w uczeniu się. Przyczyny, przejawy. Specyficzne trudności w uczeniu się (dysleksja, dysgrafia, dysortografia i dyskalkulia). Diagnoza nauczycielska – techniki diagnostyczne w pedagogice. Przewyciężanie trudności w uczeniu się. Trudności w uczeniu się wynikające z dysfunkcji sfery percepcyjno-motorycznej oraz zaburzeń rozwoju zdolności (np. językowych, arytmetycznych) i sposoby ich przewyciężania.</p>		

Prawo oświatowe		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	B.2.W1	Student/ka zna międzynarodowe i krajowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnością. Zna organizację i funkcjonowanie systemu oświaty oraz podstawowe zagadnienia prawa oświatowego. Zna główne akty prawne stanowiące obszar prawa oświatowego, zna kontekst ich powstania i strukturę.
2.	B.2.W1	Zna zagadnienie prawa wewnątrzszkolnego; podstawę programową w kontekście programu nauczania; tematykę oceny jakości działalności szkoły lub placówki oświatowej.
		Umiejętności
1.		Student/ka wyszukuje akty prawne oraz powiązane z nimi orzecznictwo.
2.		Potrafi sprawnie posługiwać się terminologią prawną w mowie i na piśmie.
		Kompetencje społeczne
1.		Student/ka dostrzega etyczny wymiar stosowania prawa oświatowego.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Pojęcie systemu oświaty, prawa oświatowego. Akty prawa międzynarodowego dotyczące prawa oświatowego (Powszechna Deklaracja Praw Człowieka, Konwencja o prawach dziecka, Międzynarodowy Pakt Praw Gospodarczych, Społecznych i kulturalnych). Prawo oświatowe w polskim systemie prawa (ustawa o systemie oświaty, ustawa Karta Nauczyciela). Prawo wewnętrzne placówki (statut, regulamin, zarządzenia, uchwały). Postępowanie administracyjne (terminy, decyzje, tryb odwoławczy, skargi, wnioski). Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem (procedury interwencji, zasady korzystania z Internetu przez dzieci i ochrona przed szkodliwymi treściami, zasady bezpiecznej relacji pracownik placówki – dziecko).</p>		

3. Podstawy dydaktyki i emisja głosu dla kierunków z pedagogiką jako dyscypliną niewiodącą

Współczesne teorie nauczania		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	C.W1	Student/ka zna i rozumie usytuowanie dydaktyki w zakresie pedagogiki, a także przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki oraz relację dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych. Rozumie i opisuje filozoficzne przesłanki leżące u podstaw orientacji dydaktycznych oraz charakteryzuje te orientacje. Zna sposób i zakres wykorzystywania przez dydaktykę dorobku innych nauk (psychologia, socjologia, filozofia).
2.	C.W2	Zna i rozumie zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego: style kierowania klasą, problem ładu i dyscypliny, procesy społeczne w klasie, integrację klasy szkolnej, tworzenie środowiska sprzyjającego postępowi w nauce oraz sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego.
3.	C.W3	Zna i rozumie współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia – źródła, sposoby ich formułowania oraz ich rodzaje; zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania i organizację procesu kształcenia oraz pracy uczniów.
4.	C.W4	Zna i rozumie zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne. Charakteryzuje zagadnienie lekcji, zna modele lekcji, style i techniki pracy z uczniami, środki dydaktyczne.
5.	C.W5	Zna i rozumie konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do potrzeb i możliwości ucznia, w szczególności możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się, a także potrzebę wyrównywania szans edukacyjnych, znaczenie odkrywania oraz rozwijania predyspozycji i uzdolnień oraz zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; autonomię dydaktyczną nauczyciela.
6.	C.W6 B2.W1	Zna i rozumie sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnątrzszkolny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz

		edukacyjną wartość dodaną. Ma uporządkowaną wiedzę na temat struktury nadzoru pedagogicznego w polskim systemie oświaty, opisuje ustawowo określone obszary ewaluacji działalności edukacyjnej.
7.	C.W2 C.W3	Rozumie i wyjaśnia pojęcia: nauczanie, uczenie się, kształcenie, cele i wyniki kształcenia, metody kształcenia, treść kształcenia, proces kształcenia, zasady dydaktyczne, style nauczania, systemy dydaktyczne; program ukryty szkoły.
8.	C.W5 C.W6	Zna sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów, wewnątrzszkolny system oceniania, rodzaje i sposoby egzaminów zewnętrznych, zagadnienia związane z przygotowaniem ucznia do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.
		Umiejętności
1.	C.U1.	Student/ka potrafi zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego.
2.	C.U2.	Potrafi zaprojektować działania służące integracji klasy szkolnej.
3.	C.U3.	Potrafi dobierać metody nauczania do nauczanych treści i zorganizować pracę uczniów.
4.	C.U4.	Potrafi wybrać model lekcji i zaprojektować jej strukturę.
5.	C.U5	Potrafi zaplanować pracę z uczniem zdolnym, przygotowującą go do udziału w konkursie przedmiotowym.
6.	C.U6.	Potrafi dokonać oceny pracy ucznia i zaprezentować ją w formie oceny kształtującej.
7.	C_U4 C.U1 C.U2	Konstruuje prosty konspekt zajęć. Trafnie dobiera metody, formy, środki i treści dydaktyczne do założonych celów dydaktycznych - potrafi dostosować metody i formy pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego.
8.	C.U6	Potrafi zaprojektować wewnętrzne badanie ewaluacyjne, dokonać oceny pracy ucznia.
		Kompetencje społeczne
1.	C.K1	Student/ka ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności dydaktycznych związanych z planowaniem zajęć.
2.	C.K1	Poddaje krytycznej analizie problemy związane z edukacją we współczesnym świecie, działa na rzecz poprawy pracy placówki oświatowej, w poczuciu odpowiedzialności za dobro uczniów.

3.	C.K1	Jest gotów do twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych.
TREŚCI PROGRAMOWE:		
<p>Dydaktyka jako subdyscyplina pedagogiki. Przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki. Dydaktyka ogólna a dydaktyki szczegółowe. Klasa szkolna jako środowisko edukacyjne. Style kierowania klasą. Ład i dyscyplina. Procesy społeczne w klasie; integracja klasy szkolnej. Tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce. Nauczanie w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego. Cele kształcenia – źródła, sposoby formułowania i rodzaje. Zasady dydaktyki. Metody nauczania. Treści nauczania. Organizacja procesu kształcenia i pracy uczniów. Lekcja (jednostka dydaktyczna) i jej budowa. Modele lekcji. Sztuka prowadzenia lekcji. Style i techniki pracy z uczniami. Interakcje w klasie. Środki dydaktyczne. Projektowanie działań edukacyjnych dostosowanych do potrzeb i możliwości ucznia, w szczególności do możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się ucznia. Autonomia dydaktyczna nauczyciela. Diagnoza, kontrola i ocena wyników kształcenia. Ocenianie osiągnięć szkolnych uczniów; ocenianie kształtujące, a efektywność nauczania. Wewnątrzszkolny system oceniania. Sprawdziany i egzaminy zewnętrzne. Ocena efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości pracy szkoły. Edukacyjna wartość dodana.</p>		

Emisja głosu		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych i ze standardów (symbol efektu)	Wiedza
1.	C.W7	Student/ka ma podstawową wiedzę z zakresu funkcjonowania i patologii narządów mowy.
2.	C.W7	Zna zagadnienia dotyczące ustawiania, rozwijania i doskonalenia głosu.
3.	C.W7	Zna zasady dotyczące higieny głosu, zapoznał się z ćwiczeniami kształtującymi prawidłową dykcję i emisję głosu, zapoznał się z metodami rehabilitacji głosu.
		Umiejętności
1.	C.U7 C.U8	Student/ka ma rozwinięte umiejętności komunikowania się, w tym także posiada w stopniu podstawowym umiejętność poprawnego posługiwania się głosem.
2.	C.U7	Ma wykształcone nawyki prawidłowego posługiwania się narządem mowy i wykazuje higieniczną dbałość w tym obszarze.
		Kompetencje społeczne
1	C.K2	Student/ka dokonuje refleksji nad realizacją zajęć dydaktycznych wymagających posługiwania się głosem, ma wykształcone nawyki prawidłowego posługiwania się aparatem artykulacyjnym, wykazuje higieniczną dbałość w tym obszarze.
2	C.K2	Ma świadomość konieczności samokształcenia w zakresie dykcji, emisji i higieny głosu
TREŚCI PROGRAMOWE:		
<p>Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi prawidłowej emisji, higieny głosu i dykcji. Omówienie problematyki ustawienia, rozwijania i doskonalenia głosu. Oddech przeponowo-żebrowy. Faza wydechowa. Ćwiczenia fonacyjne/ artykulacyjne/ dykcyjne. Nauka prawidłowego ustawienia i emisji głosu. Techniki rehabilitacji głosu.</p>		